

Sygn. akt V KK 488/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba

SSN Piotr Mirek (sprawozdawca)

Protokolant Patrycja Kotlarska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Roberta Tarsalewskiego,
w sprawie **W. W.**, w stosunku do którego umorzono postępowanie
o czyn z art. 296a § 3 kk w zw. z art. 296 a § 2 kk w zw. z art. 296a § 1 kk
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 17 października 2018 r.,
kasacji wniesionej przez prokuratora Prokuratury Regionalnej we [...] od wyroku Sądu Okręgowego we W.
z dnia 29 czerwca 2017 r., sygn. akt IV Ka [...],
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego we W.
z dnia 27 września 2016 r., sygn. akt V K [...],

**uchyla wyrok Sądu Okręgowego we W. w zaskarżonej części
i w tym zakresie sprawę W. W. przekazuje temu Sądowi
do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy we W., rozpoznając sprawę W. W. oraz czterech innych oskarżonych, co do których nie wniesiono kasacji, wyrokiem z dnia 27 września 2016 r., sygn. akt V K [...], uznał oskarżonego W. W. za winnego tego, że:

I. w okresie 2004 r. we W., będąc właścicielem firmy I., wręczył T. K., pełniącemu obowiązki Kierownika Działu Logistyki w D. S.A. i mającemu z tytułu pełnionej funkcji istotny wpływ na podejmowanie decyzji związanych z działalnością tej spółki, korzyść majątkową w kwocie 5.000 zł w zamian za nadużycie udzielonych mu uprawnień w zakresie wyboru firmy I. z pominięciem innych kontrahentów w celu zawarcia umowy pomiędzy wymienionymi firmami o założenie klimatyzacji w budynku „C.” dla D. S.A. oraz w celu zapewnienia dalszej współpracy pomiędzy tymi podmiotami gospodarczymi z pominięciem innych kontrahentów, co stanowiło niedopuszczalną czynności preferencyjną, mogącą wyrządzić szkodę w mieniu spółki D. S.A., a jednocześnie czyn nieuczciwej konkurencji, tj. przestępstwa z art. 296a § 2 k.k. w zw. z art. 296a § 1 k.k., za które na podstawie tych przepisów oraz art. 33 § 2 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności i 50 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł;

II. w okresie od czerwca 2006 r. do lipca 2006 r. we W., będąc właścicielem firmy I. wręczył T. K., pełniącemu obowiązki Kierownika Działu Logistyki w D. S.A. i mającemu z tytułu pełnionej funkcji istotny wpływ na podejmowanie decyzji związanych z działalnością tej spółki, korzyść majątkową w postaci klimatyzatora firmy X. o wartości 1.708 zł w zamian za nadużycie przez T. K. udzielonych mu uprawnień, polegające na wyborze firmy I. z pominięciem innych kontrahentów, w celu zawarcia umowy pomiędzy wymienionymi firmami na rozbudowę istniejącego już systemu klimatyzacji w budynku „C.” dla D. S.A. oraz w celu zapewnienia dalszej współpracy pomiędzy tymi podmiotami gospodarczymi, co stanowiło niedopuszczalną czynność preferencyjną, mogącą wyrządzić szkodę w mieniu spółki D. S.A., a jednocześnie czyn nieuczciwej konkurencji, tj. przestępstwa z art. 296a § 2 k.k. w zw. z art. 296a § 1 k.k., za które na podstawie tych przepisów oraz art. 33 § 2 k.k. wymierzył oskarżonemu karę roku pozbawienia wolności oraz 80 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł.

Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę łączną roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł.

Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wykonanie wymierzonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 2 lata.

Powyższy wyrok zaskarżony został w całości apelacjami obrońców oskarżonych, w tym obrońcy oskarżonego W. W..

Sąd Okręgowy we W., wyrokiem z dnia 29 czerwca 2017 r., sygn. akt IV Ka [...], uchylił zaskarżony wyrok i przyjmując, że czyny oskarżonych, w tym i W. W. stanowią wypadek mniejszej wagi określony w art. 296a § 3 k.k. w zw. z art. 296a § 2 k.k. w zw. z art. 296a § 1 k.k., na mocy art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 101 § 1 pkt 4 k.k. w zw. z art. 102 k.k. umorzył postępowanie karne przeciwko wszystkim oskarżonym.

Powyższy wyrok został zaskarżony w stosunku do W. W., w części dotyczącej umorzenia postępowania o czyn przypisany oskarżonemu w pkt II. wyroku Sądu pierwszej instancji kasacją prokuratora. Zaskarżając go na niekorzyść oskarżonego, prokurator zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa materialnego i procesowego, tj. art. 101 § 1 pkt 4 k.k. w zw. z art. 102 k.k. w zw. z art. art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., polegające na błędnym przyjęciu, iż karalność czynu przypisanego W. W. w punkcie II wyroku Sądu Rejonowego we W. z dnia 27 września 2016 r., sygn. V K [...] (zarzut XIX aktu oskarżenia) uległa przedawnieniu, co w konsekwencji doprowadziło do niesłusznego przyjęcia, iż w tym zakresie postępowanie nie może się toczyć wobec zaistnienia negatywnej przesłanki procesowej, podczas gdy właściwa wykładnia przepisów znajdujących zastosowanie w niniejszej sprawie, tj. art. 101 k.k. i art. 102 k.k. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 15 stycznia 2016 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny (Dz.U. z 2016 r., poz. 189), która weszła w życie w dniu 2 marca 2016 r., wobec wydłużenia okresów przedawnienia spowodowała, iż karalność w odniesieniu do przedmiotowego czynu nie ustała, a zatem uchylenie wyroku i umorzenie postępowania wobec W. W. co do tego

czynu poprzez przyjęcie zaistnienia bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. było niezasadne.

W konkluzji kasacji prokurator wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy W. W. Sądowi Okręgowemu we W. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna.

Nie ulega wątpliwości, że Sąd odwoławczy, uznając, że przypisany W. W. w pkt II wyroku Sądu pierwszej instancji czyn z art. 296a § 2 k.k. w zw. z art. 296a § 1 k.k. stanowi określony w art. 296a § 3 k.k. wypadek mniejszej wagi, błędnie przyjął, iż nastąpiło przedawnienie jego karalności.

Uchybienie to ma w realiach niniejszej sprawy charakter oczywisty, ale jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, przyczyny jego wystąpienia zostały dostrzeżone przez Sąd odwoławczy dopiero po wydaniu wyroku. Stanowisko przedstawione przez Sąd Okręgowy w pisemnych motywach orzeczenia wskazuje, że rzeczywistych powodów wadliwości kwestionowanego w kasacji rozstrzygnięcia należy upatrywać nie tyle w przeprowadzonej przez Sąd *ad quem* wykładni przepisów prawa materialnego, co w nazbyt generalnym spojrzeniu na sytuację wszystkich oskarżonych i niezauważeniu, że jeden z podlegających osądowi czynów W. W. nie spełnia jednak kryteriów warunkujących umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k.

Zaznaczyć zatem trzeba, iż dokonana przez Sąd Okręgowy zmiana kwalifikacji prawnej czynu oskarżonego oznaczała, że stał się on występkiem, którego karalność – ze względu na górną granicę ustawowego zagrożenia – ustaje po upływie 5 lat od czasu jego popełnienia (art. 101 § 1 pkt 4 k.k.). Zgodnie z przepisem art. 102 k.k. – w brzmieniu nadanym mu ustawą z dnia 15 stycznia 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz.U z 2016 r. poz.189), wszczęcie w tym okresie postępowania powoduje wydłużenie okresu przedawnienia karalności takiego przestępstwa o 10 lat.

Na mocy przepisu art. 2 wymienionej wyżej ustawy nowelizacyjnej przepis art. 102 k.k. w aktualnym brzmieniu ma zastosowanie również do czynów

popołnionych przed jej wejściem w życie – tj. przed dniem 2 marca 2016 r., chyba że przed tą datą termin przedawnienia już upłynął.

Patrząc z tej perspektywy na drugi z czynów zarzucanych oskarżonemu W. W., stwierdzić trzeba, że został on objęty działaniem znowelizowanego przepisu art. 102 k.k., gdyż okres jego karalności, określany według obowiązujących poprzednio przepisów, nie upłynął przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 15 stycznia 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny.

Przepis art. 102 k.k. w obowiązującym wcześniej brzmieniu – nadanym mu ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 poz. 396) przewidywał przedłużenie podstawowego okresu przedawnienia przestępstw określonych w art. 101 § 1 pkt 4 k.k. o 5 lat, jeżeli przed zakończeniem tego okresu wszczęto postępowania przeciwko osobie.

Skoro według opisu czynu, W. W. miał się dopuścić przestępstwa ujętego w pkt II wyroku Sądu pierwszej instancji w okresie od czerwca do lipca 2006 r., a postępowanie przeciwko oskarżonemu o ten czyn wszczęto w dniu 31 października 2007 r., to przed dniem 2 marca 2016 r. nie upłynął jeszcze maksymalny – dziesięcioletni okres przedawnienia jego karalności. Obligowało to Sąd odwoławczy do stosowania nowej regulacji, według której karalność przestępstwa oskarżonego ustanie dopiero po upływie piętnastoletniego okresu, liczonego od czasu jego popełnienia.

Mając to wszystko na uwadze, uznać należało, że zaskarżone orzeczenie dotknięte jest uchybieniem, mającym postać rażącego naruszenia wskazanych w kasacji przepisów prawa materialnego, które miało istotny wpływ na jego treść, gdyż doprowadziło do stwierdzenia wystąpienia negatywnej przesłanki procesowej z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., a w konsekwencji niezasadnego uchylenia wyroku Sądu Rejonowego w części dotyczącej przestępstwa przypisanego W. W. w pkt II i umorzenia w tym zakresie postępowania.

Z tego powodu, Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Okręgowego we W. w zaskarżonej części i w tym zakresie przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Orzekając ponownie, Sąd odwoławczy weźmie pod uwagę przedstawione wcześniej powody uchylenia zaskarżonego wyroku i rozpozna wniesioną

na korzyść oskarżonego apelację w takim zakresie, w jakim uniemożliwiła mu to poprzednio niezasadnie stwierdzona przyczyna umorzenia postępowania.